

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 09. novembar 2021.godine

RTS- Lončar za RTS: Stiže nam novi lek protiv kovida, smanjuje rizik od hospitalizacije i smrti za 89 odsto

RTS- Na Institutu za majku i dete petoro dece na kovid intenzivnoj nezi

RTS- Na raspolaganju pet vrsta vakcina – kako se raspoređuju i da li ih ima na punktovima

BLIC- "BROJKE NISU U OPADANJU, TO JE PRIVID" Profesor Todorović o NAJSTRAŠNIJEM SCENARIJU KORONE koji upravo gledamo u Srbiji

BLIC- STRAŠNE INDIRECTNE POSLEDICE KORONE Prof. dr Danica Grujičić: "Skoro svaki treći onkološki pacijent se zbog epidemije PREKASNO JAVI LEKARU"

N1- eUprava: Porast vakcinisanja od uvođenja propusnica, u danu dato 40.000 doza

POLITIKA- Uspešnost novog leka protiv korone će se znati tek nakon primene u kovid bolnicama

RTV- Četiri lekara i farmaceuta iz Srbije među najboljim istraživačima devet država

Lončar za RTS: Stiže nam novi lek protiv kovida, smanjuje rizik od hospitalizacije i smrti za 89 odsto

Lek za lečenje koronavirusa, koji je razvila američka kompanija "Fajzer", smanjuje rizik od hospitalizacije i smrti kod pacijenata čije je zdravlje već ugroženo za 89 odsto, pokazala su klinička ispitivanja. Ministar zdravlja Zlatibor Lončar naveo je za RTS da je upravo potpisan ugovor sa predstavnicima te kompanije o distribuciji tog leka Srbiji.

Ovaj lek blokira enzim koji je potreban koronavirusu da bi se umnožavao, a kao rezultat toga - smanjuju se smrtnost i hospitalizacija.

Zlatibor Lončar rekao je za RTS da je upravo potpisan ugovor sa "Fajzerom" o distribuciji leka Srbiji, kao i da je naša zemlja treća u svetu koja ga je potpisala, a prva koja će lek imati u upotrebi.

"Mi smo treća zemlja u svetu koja je potpisala ugovor, dogovorila se sa 'Fajzerom' i prvi ćemo imati taj lek, koji ima 89 procenata uspešnosti za izbegavanje bolničkog lečenja i težih komplikacija", rekao je za RTS ministar zdravlja.

Navodi da je, ipak, vakcina i dalje primarno oružje u borbi sa virusom.

"Mi se ne borimo za to da dođemo u fazu da se neko razboli, pa da bi se lečio već se borimo za to da ne dođe uopšte do toga nego da se ljudi vakcinišu i da ne dođu uopšte u fazu da moraju da koriste bilo koji

lek. A ovo je neka naša odgovornost kao države i uspeh države koji smo obećali i koji ispunjavamo", rekao je Lončar.

Navodi da je vidljivo jedno blago povećanje broja vakcinisanih od kada su uvedene kovid propusnice.

"To je očekivano i zato to i radimo. Uradićemo sve da se poveća obim vakcinacije i da imamo jednu bezbednu situaciju na svim poljima. Ali ono na šta želim svima da skrenem pažnju je da danas pada kiša, sutra će biti i magle, mraza, snega i leda. Samo želim da građani razmisle kada se ljudi budu povredili, kada budu sve više padali - gde ćemo te ljude da smestimo kada mi već sada imamo 2/3 bolnica u kovid sistemu, zato vas molim da razmišljate o tome", naveo je Lončar.

Ističe da nam slede praznici i ski-sezona te da se moraju napraviti takvi uslovi da nam se ne bi ponovila situacija koju smo imali prošle godine.

"Ne želimo nikom da zabranimo ali želimo da to bude krajnje bezbedno, da ljudi kada odu na skijanje, kada odu bilo gde, a kreću praznici, proslave, Nova godina, mi moramo da napravimo takve uslove da to bude bezbedno jer ne možemo da prepustimo građanima da li će se ponašati odgovorno ili ne jer mnogo toga smo im prepustili, pa se nije desilo. Prema tome, zalažemo se za to da se uvede red. Ova država će sigurno uvesti red gde ćemo napraviti bezbedne uslove", ističe ministar.

Lekarska komora Srbije pokrenula je postupak pred Sudom časti protiv 18 lekara koji su preporučivali "ivermektin".

"Ja sam obećao da će država reagovati na sve ono što krši Zakon i pravila ove države, ne samo protiv tih lekara koji su preporučivali 'ivermektin' već i protiv apoteka jer smo našli apoteke, ljudi su nam prijavljivali apoteke koje su prodavale taj lek. Inspekcija je ušla u njih i našli smo gomilu recepata na kojima je propisivan 'ivermektin', lek koji ne sme da se propisuje, koji ne sme da se koristi", navodi Lončar.

Građanima poručuje da se drže zvanične medicine i stavova Medicinskog fakulteta jer, kako kaže, jedino tako neće pogrešiti.

"Mi sve ovo radimo iz jednog jedinog razloga - da spasimo ljudima život i zdravlje, a ne da bi eksperimentisali i da bi neko bio mnogo pametan", ističe Lončar.

Najavio je nova zapošljavanja medicinara u narednih nekoliko nedelja.

Na Institutu za majku i dete petoro dece na kovid intenzivnoj nezi

Na intenzivnoj nezi Instituta za majku i dete leči se petoro dece koja su obolela od kovida i ona su najteži bolesnici rekao je za RTS zamenik direktora te ustanove prof. dr Vladislav Vukomanović. Naglasio je da svaka nova mutacija, koja nastaje na polju smanjenog broja vakcinisanih osoba, donosi neizvesnost.

Zamenik direktora Instituta za majku i dete prof. dr Vladislav Vukomanović rekao je da smatra da su trenutne mere blage do umerene i da očekuje da će raspust dovesti do smanjivanja zaražavanja u školskoj populaciji.

"Mi ćemo to, čini mi se, prilično lako proceniti na osnovu broja prijema dece u naš hitan pedijatrijski prijem. U vreme koga se ne sećamo svi sa radošću, kada je bio policijski čas i kada je kretanje bilo vrlo ograničeno, broj bolesnika koji je dolazio u taj hitan pedijatrijski prijem je praktično iznosio 25 posto od redovnog broja", kazao je Vukomanović i dodao da očekuje pad prijema.

Vukomanović je naveo da u Institut za majku i dete dolaze deca koja zahtevaju bolničko lečenje i za koju se pretpostavlja da im je potrebno bolničko lečenje, a da je glavni teret na domovima zdravlja koji vrše trijažu i testiranje i upućuju u bolnice ukoliko je neophodno.

"Mogu reći da su i druge respiratorne infekcije sada na delu, praćene, manje ili više, povišenom telesnom temperaturom i promenjenim opštim stanjem dece, ali nije svaka infekcija kovid i ono što je najvažnije, svaka infekcija izazvana sars-kov-2 virusom ne zahteva bolničko lečenje", istakao je Vukomanović.

"Petoro dece na intenzivnoj nezi"

Profesor je naveo da se u Institutu za majku i dete trenutno leči osmoro dece na kovid odeljenju koja zahtevaju primenu kiseonika i da ona nisu životno ugrožena, dok se na intenzivnoj nezi nalazi petoro dece, koja su najozbiljniji bolesnici.

"Od toga je sada troje na respiratoru, kod dva deteta se primenjuju neki oblici kiseonične terapije i neinvazivne ventilacije. Veoma teški bolesnici i slika koju steknete kada uđete u taj deo je veoma, veoma sumorna i teška", kazao je profesor Vukomanović.

Govoreći o delta plus soj, Vukomanović je naveo da brine nova neizvesnost zbog nove mutacije i šta će ona da donese.

"Nova mutacija nastaje na polju smanjenog broja vakcinisanih osoba. Postoji prostor da se infekcija širi. Širenje infekcije dovodi do novih mutacija tog spajk proteina kod sars-kov-2 virusa i on omogućava i veću kontagioznost, veću zaraznost, a verovatno i težu kliničku sliku", istakao je Vukomanović.

"Ponovo dolaze deca sa multisistemskim inflamatornim sindromom"

Dodao je da pre nekoliko meseci kod dece nije bilo kliničke slike koja se očitovala teškim upalama pluća koja je bila zabeležena kod odraslih.

"Sada se to u neku ruku promenilo, mada u poslednjih nekoliko nedelja dolaze ponovo deca sa multisistemskim inflamatornim sindromom, najtežom manifestacijom, koja zahvata većinu organa, pre svega srce, mozak, bubrege, jetru", objasnio je profesor Vukomanović.

Govoreći o deci koja su preležala kovid, Vukomanović je naveo da se deca žale da ne mogu da idu uz stepenice, na ubrzan rad srca, da im je kondicija veoma loša, na bolove u grudima.

"EKG nalaz i fizikalni nalaz je uglavnom dobar, ali ono na šta sad obraćamo pažnju zbog aktuelne situacije je anamneza i detaljna epidemiološka anamneza. Po pravilu otkrijemo da su imali neku formu, da li asimptomsku ili jednodnevnu temperaturu praćenu glavoboljom i gastrointestinalnim tegobama", kazao je Vukomanović i dodao da takvi problemi mogu da traju mesecima.

Poručio je da je pogrešno da se deca koja su u takvom stanju povuku u kuće i da budu inaktivna.

"Moraju postepeno da povećavaju stepen fizičke aktivnosti, kondicioniranosti, društveni život nije zanemarljiv i ta psihološka komponenta nije zanemarljiva, da se podigne energetski nivo koji ovaj virus očigledno izuzetno deprimira", kazao je Vukomanović.

Na raspolaganju pet vrsta vakcina – kako se raspoređuju i da li ih ima na punktovima

Pet različitih vrsta vakcina je trenutno na raspolaganju građanima Srbije. Prema zvaničnim informacijama, poslednjih dana je nešto veći broj i onih građana koji primaju prvu dozu.

Vakcina protiv kovida 19 ima dovoljno i građani mogu da prime sve tri doze bez problema. Za sada ne postoji ništa sporno oko njihove nabavke. Gradski zavod za javno zdravlje ima plan imunizacije za sve punktove u gradu i svaka nabavka se planira na osnovu potrošnje u prethodnom periodu.

Doktor Zoran Bekić, direktor Doma zdravlja Savski venac kaže da se poručivanje vakcina, planira na osnovu potrošnje u prethodnih sedam dana.

"Poručujemo od strane Gradskog zavoda za javno zdravlje. U kontaktu su svi domovi javnog zdravlja, kao i Gradski zavod za javno zdravlje. Do sada nije bilo nikakvih spornih stvari u nabavci", kaže Bekić.

Naše sugrađane interesuje da li ima vakcine "Astra Zeneke" i na kojim punktovima može da se primi. Saznali smo da je ima i da se čuva u centralnom magacinu.

Zbog slabijeg interesovanja građana za ovom vakcinom i načina njenog pakovanja, može se naći na većim punktovima, trenutno samo na Beogradskom sajmu.

"Kada se otvori bočica, tada treba imati deset građana koji treba da je prime. Zbog toga se aplikacija 'Astra Zeneke' sprovodi na ograničenom broju punktova. Daje se posle 12 nedelja, a imunizacija trećom dozom se daje pet meseci od primanje druge doze", objašnjava Bekić.

Čuvanje vakcina

Vakcine se čuvaju u skladu sa uslovima koje propisuje proizvođač, većina se skladišti u frižideru na temperaturi između dva i osam stepeni, ali je za neke neophodna i mnogo niža temperatura.

Obični frižideri ne mogu stalno održavati ravnomernu temperaturu, pa su za ove dragocene proizvode potrebni specijalizovani medicinski frižideri.

"Nemaju potrebe da se opterećuju građani Srbije. Apsolutno postoje sva propisana mesta u svim punktovima za imunizaciju, dok se na primer na 'Torlaku' čuvaju vakcine za duži period", navodi Bekić.

Kada se daje buster, a kada treća doza

U Institutu za javno zdravlje "Dr Milan Jovanović Batut" kažu da se buster doza daje u zavisnosti od toga koju su vakcinu i revakcinu građani prethodno primili.

Daje se pet meseci od druge doze osobama koje su vakcinisane "Fajzerovom", "Astra Zenekinom" vakcinom i "Sputnjikom V", a posle četiri meseca osobama koje su primile dve doze.

"Sinofarmove" vakcine i najmanje pet meseci od davanja dodatne, treće doze, kod osoba sa urođenim ili stečenim oslabljenim imunitetom.

Stručnjaci napominju da termin treća doza, koju primaju osobe sa oslabljenim imunitetom, najmanje 28 dana posle druge, ne treba izjednačavati sa buster dozom, koja se daje posle šest meseci.

Pre nekoliko dana u Institut "Torlak" stiglo je više od 200.000 doza vakcine kompanije "Moderna", koje je Srbiji donirala Poljska, tako da je građanima Srbije trenutno na raspolaganju pet različitih vakcina.

"BROJKE NISU U OPADANJU, TO JE PRIVID" Profesor Tiodorović o NAJSTRAŠNIJEM SCENARIJU KORONE koji upravo gledamo u Srbiji

Još tokom leta upozoravao sam da ako se ne vakcinišimo krenuće prirodni proces, što se nažalost desilo. To znači da će on trajati sve dok se svi ne zaraze, a počće da raste i broj umrlih. Na udaru su nevakcinisani i oni sa slabim imunitetom, dakle, ovo će trajati, kaže u intervjuu za „Blic“ epidemiolog i član Kriznog štaba prof.dr Branislav Tiodorović.

Imamo blagi pad brojki na dnevnom nivou? Zapravo, imamo i manje testiranih. Znači li to da će se nastaviti ovakav trend?

Nisu brojke u opadanju. Ovo je samo privid, imamo brojke manje u odnosu na manji broj testiranih. Mi smo stalno na 30 do 35 odsto pozitivnih od ukupnog broja testiranih. Nema opadanja. Drugo, imamo mnogo onih koji su zaraženi a koji se nisu testirali, imaju blagu sliku, da i ne znaju da su pozitivni. Tu imamo posebno mlade ljude, kad sve to uzmemo u obzir, pa nema govora o opadanju.

Kada onda možemo očekivati pad brojki?

Brojke ćemo smanjiti kada se prirodni proces približi kraju. A to znači kada svi budu zaraženi, oni koji su vakcinisani prežive, prežive i oni koji imaju dobar prirodni imunitet posle preležane korone, a platiće ceh oni koji su nevakcinisani, posebno oni koji imaju hronične bolesti.

Ovaj talas traje već dva meseca... Zašto?

Ja sam to prognozirao još juna meseca, ako se ne vakcinišemo najmanje u onom obimu od 75 odsto, desiće se ovo. I tada sam rekao, ako ne sprovedimo oštro mere, onda ćemo doći u tu situaciju kada ćemo imati ovakav scenario, koji je najnepovoljniji, a to je prirodni proces. Nije moralo da to da se desi, i za to snose odgovornost svi. Ne samo država i državni mehanizam kako se to želi prikazati, nego snose i građani, i politikanti, i svi oni koji su u tome učestvovali. Građani sprovode ono što oni misle. A onda će neko pitati a zašto država nije sprovedla? Pa kako da sprovede država ako prvo nema ono što joj treba, a to je razumevanje javnosti pre svega. Koliko je vakcinisano u javnim službama, koliko u komunalnoj miliciji, koliko među onima koji kontrolišu mere? I koja je odgovornost medija koji su stvorili utisak da ovo nije ništa, naravno, mislim na one medije koji su dali prostora antivakserima. Oni sve vreme zastupaju tezu da korona ne postoji da to može da se ne leči i da ljudi mogu da oboljevaju i preboljevaju. Pojedini mediji su dali prostora raznim teorijama zavere, tako da nisu ni oni potpuno bez odgovornosti. Svi su odgovorni.

Koliko će trajati prirodni proces?

Sve dok apsolutno svi ne prođu kroz ovo.

Mesec, dva, tri...?

To se ne zna. Nema tog naučnika koji će precizno moći da kaže.

Kakav je delta plus soj, koliko je opasan?

Prema onome što je dostupno do sada, po podacima iz Velike Britanije gde se prvo pojavio, i prema podacima kojima ja raspolazem, može se konstatovati da je soj delta plus nešto zarazniji 10 do 15 odsto. To mu povećava koeficijent opasnosti, jer kada je nešto zaraznije postoji opasnost od širenja infekcije, onda je za očekivati da će biti mnogo više zaraženih. Samim tim biće mnogo više teških kliničkih slika, imaćemo i one na intenzivnoj nezi, i očekivano je da će biti i više preminulih.

Hoće li biti poošttravanja mera?

Mi možemo da donesemo maksimalne mere, ali postoji li spremnost da se te mere prihvate? Sada se odvija prirodni proces, dok postoji gorući materijal, goreće. Sve dok postoji osoba koja nije vakcinisana, koja nije zaštićena prirodnim imunitetom, koja se ne ponaša u skladu sa merama koje su na snazi, a ne ponaša se skoro niko, bićemo u ovakvoj situaciji.

Koliko je realno da vakcinacija bude obavezna za zdravstvene radnike, vojsku, policiju, prosvetu...?

To je sada nemoguća misija.

Batut je objavio preporuku za četvrtu dozu. Kakvo je Vaše mišljenje?

Obavezno primiti kako se preporučuje. Mi pratimo šta se dešava u svetu, ali i na osnovu našeg istraživanja. Mi sada dajemo posle pet meseci treću, mada sam ja odavno predložio da to učinimo ranije.

STRAŠNE INDIRECTNE POSLEDICE KORONE Prof. dr Danica Grujičić: "Skoro svaki treći onkološki pacijent se zbog epidemije PREKASNO JAVI LEKARU"

Korona nam svakog dana direktno odnosi više od 60 ljudi, ali je broj onih koji će završiti tragično, kao indirektna posledica epidemije kovida-19, zapravo je mnogo veći. Najugroženiji su onkološki pacijenti, koji se zbog epidemije kasno javljaju lekarima...

Profesorka Medicinskog fakulteta dr Danica Grujičić obelodanila je pre nekoliko dana šokantan podatak da se veliki broj pacijenata sa onkološkim oboljenjima, njih čak 30 odsto, prekasno javilo lekaru, jer nisu dolazili na pregled zbog epidemije. Prema njenim rečima, oni ne mogu da dobiju nikakvu terapiju, jer su u terminalnoj fazi, već samo podršku da ih ne boli mnogo i da tako čekaju svoj kraj.

- Trpeli su, znali su da imaju neku bolest ili problem, ali čekali su da korona prođe. Tražila sam da se objave podaci koliko je među umrlima onkoloških pacijenata, rekla je doktorka, a zatim dodala da je pogrešno što se ne rade odbukcije umrlih od kovida:

- Pogrešno je što ne radimo obdukcije, i to po savetu Svetske zdravstvene organizacije. Obdukcijom bismo znali koji su organi zahvaćeni, kakvo je stanje organizma. Mi ne znamo da li su ti ljudi koji su preminuli od kovida bili zdravi ili su imali neku bolest.

"Operišemo do 11, 12 sati noću"

Ona kaže da o trenutnoj situaciji govori i podatak da se na Institutu za onkologiju i radiologiju KCS radi u tri smene.

- Od četiri operacione sale, rade nam dve. Operišemo do 11, 12 sati noću, operacije mozga počinjemo u sedam uveče. Mnogo je pacijenata sa tumorom mozga koji čekaju na operaciju. Naši lekari, sestre i anesteziolozi su u Batajnici. Pre nego je izbila epidemija liste čekanja nismo imali, odnosno, svako čekanje do mesec dana ne računa se u čekanje. Dve i po nedelje čekalo se na zračenje, tri i po na hemioterapiju. Mi sada dnevno imamo 360 pacijenata samo na radioterapiji. Dnevno kroz Institut prođe oko 2.000 pacijenata. Radimo u tri smene - kazala je doktorka Grujičić.

Veoma zabrinjava podatak da je od početka epidemije korona znatno smanjen broj ljudi koji dolaze na preglede, kažu u Institutu za onkologiju i radiologiju Srbije.

- U prvoj polovini 2020. broj obavljenih radioloških tretmana bio je upola manji u odnosu na prosek u periodu 2016-2019. godine. Smanjen broj pregleda će negativno uticati na otkrivanje novih slučajeva kancera i na pravovremenu primenu odgovarajućih terapija i lečenja. Ovo svakako može dovesti do toga da se u narednom periodu dijagnostikuju pacijenti u odmaklim fazama karcinoma. Uzimajući u obzir sve navedene činjenice, apelujemo na ljude koji imaju simptome bolesti da se obrate lekaru, na sve onkološke pacijente da ne prekidaju terapiju i na zdravstveni sistem da omogući uslove za kontinuirano zbrinjavanje onkoloških pacijenata. Samo zajedničkim zalaganjem možemo da prevaziđemo izazove pandemije sa kojom se suočavamo – poručuju iz Instituta.

Udruženja onkoloških pacijenata još prošle godine pokrenula su edukativnu inicijativu "Nova realnost isti kancer" sa ciljem da se ohrabre građani da se obrate svom lekaru sa pojavom prvih simptoma bolesti.

Epidemija opteretila ceo zdravstveni sistem

U Udruženju "Punim plućima" kažu da se prema dostupnim podacima (IJZS, Batut), u Srbiji godišnje registruje oko 6.700 novoobolelih od karcinoma bronhija i pluća. Procenjuje se da je ukupan broj dijagnostikovanih karcinoma pluća u prvoj polovini 2020. godine u Srbiji, za čak 35 odsto manji u odnosu na isti period 2019. godine. To znači da je više od 1.000 pacijenata koji su imali simptome bolesti, ostalo bez dijagnostikovanje bolesti, a samim tim i bez adekvatnog i pravovremenog lečenja.

Iz Udruženja pacijenata za borbu protiv raka jajnika "Progovori" kažu da ni tu brojke nisu ohrabrujuće. Od raka jajnika svake godine oboli oko 800 žena, a umre više od 450. Ipak, 2020. se drastično smanjio broj novoobolelih žena a svi, kako kažu, znamo da je to nemoguće.

- Žene zanemaruju simptome, ne odlaze kod ginekologa, a mnoge nažalost prekidaju postojeće terapije. Slično je i kod drugih onkoloških pacijenata. To pod hitno moramo da zaustavimo, bez kontinuirane

borbe protiv raka uskoro ćemo se suočiti sa nesagledivim posledicama - upozorava Gorica Đokić iz Udruženja "Progovori".

Marko Milovanović, predsednik Foruma pacijenata Srbije, naglašava da je epidemija opteretila ceo zdravstveni sistem.

- Virus kovid-19 je do danas značajno opteretio sve medicinske sisteme. Ovo je posebno pogodilo onkološke pacijente koji najčešće iz straha, ali i zbog ograničenosti sistema nisu dolazili na svoje prve ili redovne preglede. Rezultat toga je i da je prošle i ove godine, što se tiče raka pluća, za četvrtinu manje otkrivenih od početka korone nego pre pandemije 2019, 2018. i 2017. Da nakon teške korona krize ne bismo imali još težu onkološku krizu, veoma je važno da pacijenti nastave redovno svoje terapije i kontrole, da dolaze na prve preglede ako sumnjaju na neku bolest i da im donosioci odluka i zdravstveni sistem omoguće što bezbednije lečenje i posebne uslove pristupa lekarima - apeluje Milovanović.

"Obratite se odmah!"

Onkolozi potvrđuju da će sigurno uraditi sve da obezbede pacijentima nasmetano lečenje i nadalje i da ih zaštite od agresivne pandemije, dok su na lečenju. To je za "Blic" potvrdio i direktor Instituta za onkologiju Vojvodine prof. dr Zoran Radovanović koji je istakao da se za sve vreme pandemije virusom kovid 19 pružanje usluga onkološkim pacijentima APV odvijalo kontinuirano i to u svim oblicima (operacije, hemioterapija, zračna terapija, dijagnostika).

- Povremene teškoće u radu javljale su se zbog oboljevanja zdravstvenog osoblja, ali niti jednog trenutka nije dolazilo do obustave pružanja bilo koje usluge. Pacijenti se regularno zakazuju preko sistema IZIS za sve ambulantne i dijagnostičke preglede, ne postoji lista čekanja za zračnu terapiju, hemioterapija se sprovodi kako u dnevnoj bolnici tako i na odeljenju internističke onkologije, operativni zahvati pacijenata sa malignim tumorima svakodnevno se izvode u tri operacione sale. IOV je uputio ispomoć covid bolnici Mišeluk (oko 40 zdravstvenih radnika) što je jako otežalo rad, ali reorganizacijom za sada uspevamo nasmetano da pružamo sve zdravstvene usluge onkološkim pacijentima. Želim da istaknem da je broj pruženih usluga u 2021. godini čak i veći nego pre pandemije u 2019. godini – naglasio je dr Radovanović.

On je uputio apel i molbu svim onkološkim pacijentima iz cele Srbije da mogu da se obrate na info linije i majl adrese Instituta za onkologiju Vojvodine, zakažu sve vrste pregleda i budu lečeni u toj zdravstvenoj ustanovi ukoliko su zbog kovida mogućnosti lečenja u njihovim gradovima otežane.

Godišnje nam umre više od 20.000 ljudi

U Srbiji godišnje od malignih tumora oboli oko 40.000 ljudi, a umre oko 21.000, pokazuju poslednji podaci. Muškarci u našoj zemlji najčešće obolevaju od karcinoma pluća, kolona i rektuma, prostate, a žene od karcinoma dojke, kolona i rektuma, pluća, grlića materice. Srbija se prema procenama Međunarodne agencije za istraživanje raka svrstava u grupu zemalja sa srednjim rizikom obolevanja.

Procene stručnjaka su da čak 40 odsto malignih bolesti može biti izbegnuto jednostavnim merama: prestankom pušenja, ograničenim konzumiranjem alkohola, izbegavanjem suvišnog izlaganja suncu,

zadržavanjem prosečne težine, konzumiranjem zdrave hrane, vežbanjem, kao i zaštitom od infekcija koje se mogu kasnije razviti u rak.

Leči se 200.000 ljudi svake godine

Profesorka Dana Grujičić je upozorila da je broj onih koji se tokom jedne godine leče pod dijagnozom maligne bolesti dostigao 200.000, i da će po proceni Evropske asocijacije radijacionih onkologa 2025. godine u Srbiji morati da se zrači 40.000 ljudi.

Nova zgrada onkologije uz "Tiršovu 2"

Pre nekoliko dana najavljeno je da bi nova zgrada Instituta za onkologiju i radiologiju Srbije (IORS) trebalo da se gradi pored "Tiršove 2", na prostoru između Ulice doktora Subotića i auto-puta. kako su prenele "Novosti", idejno rešenje je već urađeno, a napravljena je i procena troškova - 250 miliona evra, sa opremom.

- Nova zgrada IORS mogla bi da se završi za tri, najviše četiri godine - kaže prof. dr Danica Grujičić, i dodaje da bi morala da se gradi po istim standardima kao što su rađeni UKC Niš ili UKC Srbije.

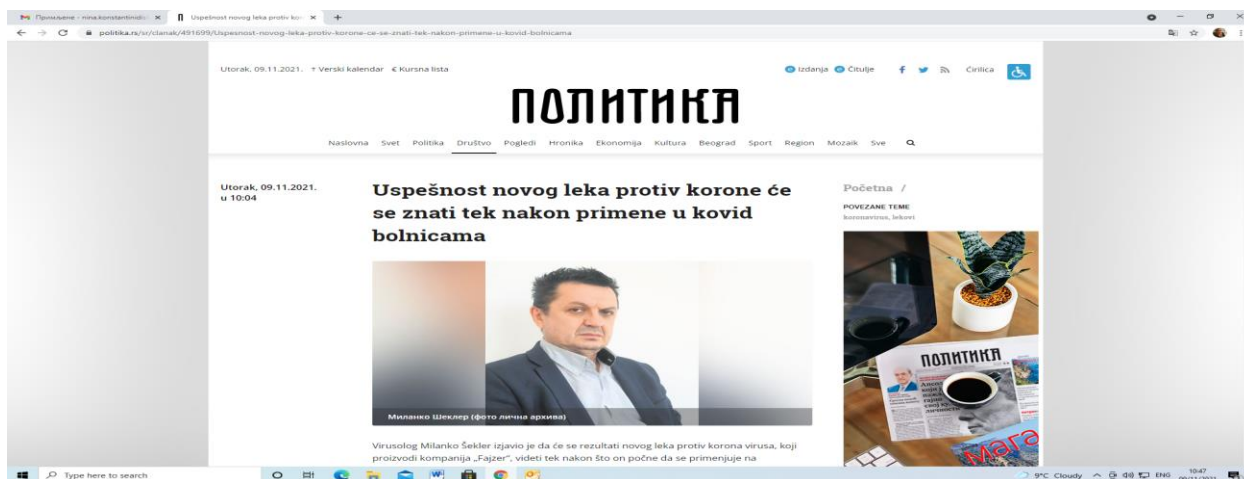
eUprava: Porast vakcinisanja od uvođenja propusnica, u danu dato 40.000 doza

Broj ljudi koji se vakcinišu protiv koronavirusa povećan je za 70 odsto od kada su uvedene kovid propusnice, a u jednom danu dato je 40.000 vakcina, rekao je direktor republičke Kancelarije za informacione tehnologije i eUpravu Mihailo Jovanović.

„Prvih dana je broj prvih vakcina skočio za 70 odsto, broj trećih vakcina za 30 odsto. Juče smo imali rekord u poslednjih četiri, pet meseci, 40.000 vakcina je dato u jednom danu. Naravno, što prvih, što drugih, što trećih, što pokazuje da očigledno ove mere sa propusnicama donose rezultate kada je u pitanju vakcinacija“, rekao je Jovanović za televiziju Prva.

On je ocenio da „verovatno kazna i na neki način kontrola i prisila“ daju rezultate u povećanju procenta vakcinisanih protiv koronavirusa.

ПОЛИТИКА

Uspešnost novog leka protiv korone će se znati tek nakon primene u kovid bolnicama

Virusolog Milanko Šekler izjavio je da će se rezultati novog leka protiv korona virusa, koji proizvodi kompanija „Fajzer“, videti tek nakon što on počne da se primenjuje na pacijentima u kovid bolnicama i da su ti podaci „najvredniji“.

„Klinička ispitivanja, koliko god da se rade, ipak su na neki način kontrolisana, odnosno pod nekim merama praćenja kontrole i nikada to nije idealno, kao što je to kada primenjujete u bolnici. Nadam se u svakom slučaju da ne mogu da se razlikuju podaci koje je deklariseo proizvođač mnogo u odnosu na praktične rezultate“, rekao je Šekler za Radio-televiziju Srbije prenosi Beta.

Kada je u pitanju sporni lek Ivermektin, Šekler je istakao da to nije samo stočni lek, već da se on primenjuje i kod ljudi i kod životinja, poput penicilina i streptomicina.

„Ivermektin se ispituje u kliničkim studijama u mnogo zemalja sveta i obezbedio je svoju primenu u protokolima između ostalog i u Severnoj Makedoniji, Slovačkoj, Češkoj, u Americi postoje bolnice gde se on primenjuje, Francuskoj, Holandiji, Italiji. Znači gde se primenjuje u kliničkim studijama koje pokušavaju da dokažu da vide da li tu ima nekog dejstva ili ne“, kazao je Šekler.

Virusolog je naglasio da je mišljenja da bi Ministarstvo zdravlja Srbije trebalo da se raspita kod Ministarstva Severne Makedonije i da se pogledaju podaci do kojih su oni došli.

„Ne volim da se Ivermektin pretvori u jednu svojevrsnu motku kojom treba da se udara po protivnicima vakcinacije. Čovek koji je prvi ukazao na mogućnost da možda u Ivermektinu postoji neko korisno dejstvo protiv kovid infekcija je (američki lekar intenzivne nege) Pjer Kori, a prvo što je izjavio je da Ivermektin nije zamena za vakcinu. Molim vas vakcinišite se”, rekao je Šekler.

Šekler je istakao da je početkom godine testirao Ivermektin u laboratorijskim uslovima na veštačkim ćelijama i zaraženim životinjama, ali da nije bilo rezultata.

Četiri lekara i farmaceuta iz Srbije među najboljim istraživačima devet država

LJUBLJANA - U finalu konkursa za najveća istraživačka dostignuća lekara i farmaceuta iz država srednje i jugoistočne Evrope nalaze se četiri istraživača iz Srbije, Marin Jukić, Marija Vukoje, Aleksandra Tomić Pešić i Gorica Ristić, odlučila je međunarodna stručna komisija konkursa International Medis Awards for Medical Research 2021.

Komisija je pregledala 181 naučnoistraživački rad i odabrala 19 finalista iz sedam država.

U saopštenju organizatora se navodi da International Medis Awards for Medical Research obuhvata nagrade za vrhunska istraživačka dostignuća u devet država srednje i jugoistočne Evrope na devet medicinskih područja.

Nagrade predstavljaju priznanja lekarima i farmaceutima koji se, pored redovnog posla, bave i istraživanjima bez kojih nema inovacija u medicini i farmaciji, niti efikasnog savladavanja bolesti.

Jukić je finalista u oblasti farmacije, Vukoja u oblasti intenzivne medicine i anesteziologije, Tomić Pešić za rad u oblasti neurologije, a Ristić reumatologijae.

Proglašenje najboljih u svakoj od oblasti i dodela nagrada održaće se 25. novembra u Ljubljani.